

VOLKSKUNST

INSTITUUT VOOR VLAAMSE VOLKSKUNST

INHOUD

EDITORIAAL - Structuur - Cultuur	1
WERKING IVV - IVV viert gouden jubileum	5
Tentoonstelling	5
Persconferentie	5
Fotowedstrijd	5
VOLKSCULTUUR - Het alledaagse leven ten tijde van W.O.I.	7
PERSONALIA - Proficiat Marcl.	13
De Jozef Simonsprijs voor Sieg Verbeelen	14
REDACTIONEEL - Abonnementen 2014	16
Vragen of opmerkingen ?	16
Nieuwjaarswensen	17
VERSLAGEN - Tentoonstelling Accordeon in het BCM in Kampenhout	18
De Krekels 40 jaar.	21
Vendeliersverbroedering	22
VOLKSVERHALEN - Sinterklaas kapoentje, leg wat in mijn schoentje...	23
ADVERTENTIE	26
SPROKKELINGEN.	28
AANKONDIGINGEN - Een nieuw boek van Hubert Boone	28
Open Cursusdag Vendelen.	29
Wereldkampioenschap Hoogwerpen	29
UNESCO	30
COLOFON	30

v.u. G. Laekeman,
Dorpsstraat 83, 9190 Stekene

INSTITUUT
VOOR
VLAAMSE
VOLKSKUNST

VLAAMS
DANSARCHIEF

*

VLAAMS
VENDELARCHIEF

*

STREEKDRACHTEN
COMMISSIE

JAARGANG 38
NUMMER 4
DECEMBER 2013

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
VOOR DE STUDIE EN DE VERSPREIDING VAN
DE VLAAMSE VOLKSCULTUUR
Afgiftekantoor Lokeren 1 - P 706365

België
P.B.
9160 Lokeren 1
8/4264

VOLKSKUNST

Structuur - Cultuur

Cultuur blijft een werkwoord. Meer dan ooit hebben we nood aan inhoud. De huidige investeringen richten zich evenwel op structuren. We moeten op zoek naar een harmonieuze symbiose tussen inhoud en structuur. Het is tijdig handelen geblazen, want het zwaard van de besparingen hangt ons boven het hoofd.

Er bestaat enige discussie over de berekeningsmethode van Joke Schauvliege, wanneer het gaat over meer of minder bos in Vlaanderen. Volgens onze minister mag Vlaanderen zich gelukkig prijzen met maar liefst 8262 hectare bos méér dan twee jaar geleden. Dat komt neer op een surplus zo'n 16.500 voetbalvelden groot. Joke bediende zich van de zogenaamde Boswijzer om tot dat resultaat te komen. Deze Boswijzer maakt een status op van het bosareaal met behulp van luchtfoto's waarop het verschil kan gezien worden tussen groen en niet-groen. Om van een bos te spreken moet het groen hoger zijn dan drie meter⁽¹⁾

Vlaams parlements lid Dirk Peeters (Groen) deelt niet in de bosvreugde van Joke Schauvliege. In de periode 2008-2011 werd voor meer dan 1000 hectare bos een kapvergunning uitgereikt, terwijl er amper 600 ha nieuw bos bijkwam. Het regeerakkoord voorzag in 10.000 hectare nieuw bos. Daar blijven we nu ver vandaan. Dirk Peeters gebruikt in zijn analyse eveneens cijfers van de minister⁽²⁾

Joke Schauvliege en Dirk Peeters vergelijken gegevens over verschillende perioden. Toch scoort Vlaanderen allesbehalve hoog wat bosbestanden betreft. Wellicht ontstaan hier en daar spontaan minuscule stukjes groen die we als bosjes kunnen bestempelen. Indrukwekkend

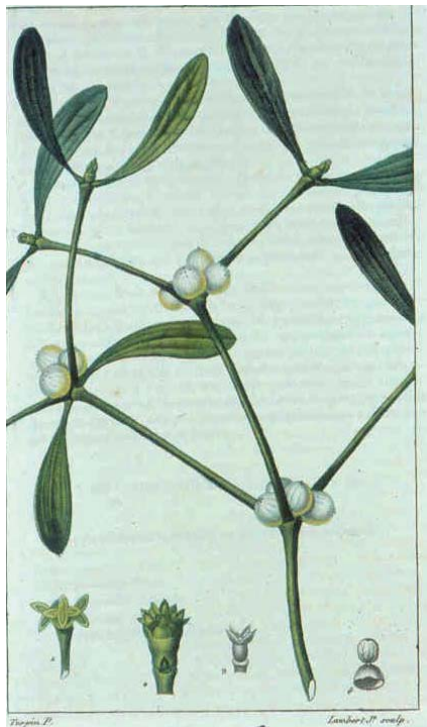
Figuur 1: maretakken als halfparasieten op hun gastheer

1 www.jokeschauvliege.be/bos (geraadpleegd op 8 december 2013).

2 De Morgen van 7 oktober 2013 via www.demorgen.be (geraadpleegd op 8 december 2013).

kunnen we dat niet noemen. Hopelijk ontwaart iedere Vlaming binnen gezichtsafstand van thuis uit op zijn minst één boom. *Laat ons een boom en het zicht op de zee ...*⁽³⁾

In het winterse landschap doen de loofbomen kaal aan, maar daardoor komen hun vormen beter tot uiting. Neem nu populieren. We zien ze overal in Vlaanderen. Ze bereiken gemakkelijk een hoogte van 20 meter. Wie hun ranke lijn naar boven volgt kijkt automatisch naar de grijze of blauwe hemel, al dan niet getooid met een variabel landschap van wolken. Met name de populier vertoont geregeld een verschijnsel dat de mens al eeuwenlang biologieert. Het gaat meer bepaald over de maretak (*Viscum album* L.). Al langer dan 2000 jaar speelt de maretak een rol in de traditie. Wanneer alle bomen kaal staan, put deze opvallende halfparasiet kracht uit de resterende sapstroom van zijn gastheer (meestal een zachte houtsoort). In ruil daarvoor geeft die maretak onder andere suikers terug aan diezelfde gastheer, want dank zij het overblijvend bladgroen kan er nog fotosynthese plaatsgrijpen in het schaarse zonlicht. We vinden maretakken terug als versiering in de advents- en kersttijd. De plant symboliseert het blijvende leven in een koude, donkere periode. Ze zet de zonnewende en het kerst- of joelfeest kracht bij. In Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk gebruiken artsen extracten van de maretak als ondersteuning bij kankertherapie. Klinische studies wijzen op een gestegen kwaliteit van leven en een verhoogde doeltreffendheid van chemotherapie. De maretak mag zijn gastheer niet overweldigen, want dan gaat hij zelf ten onder. Een mooi voorbeeld van natuurlijke harmonie in symbiose.

Figuur 2: close-up van de maretak met bessen.

3 Uit 'Laat ons een bloem en dat gras dat nog groen is' vertolkt door Louis Neefs (1970).

UNESCO

**Het IVV is geaccrediteerd door UNESCO als
expertisecentrum voor Immaterieel Cultureel Erfgoed**

COLOFON

Volkskunst is het kwartaalblad van het Instituut voor Vlaamse Volkskunst.

Jaargang 38 - nummer 4 - december 2013

Aan dit nummer werkten mee:

Philip Bogman, Stefaan Haesen, Gert Laekeman, Johan Lambrechts, Marcel Oelbrandt, Jos Van Eyken en Henri Vannoppen.

Iedere auteur is inhoudelijk verantwoordelijk voor zijn/haar bijdrage.

Overname van artikels is toegestaan mits bronvermelding.

Het gewone abonnementsgeld voor 2014 voor personen bedraagt 15 euro. Buitenlandse abonnees betalen 20 euro. Verenigingen en organisaties kunnen zich abonneren voor 17,5 euro en ontvangen dan elk kwartaal twee gedrukte exemplaren. Voor 25 euro krijgt je groep daarnaast een gepersonaliseerde toegang tot de IVV-website. Daarmee kan je samenvattingen van dansen en vendelreeksen afhalen en Volkskunst in digitaal formaat.

Abonnementsgeld over te schrijven op bankrekening IBAN nr. BE14 4163 0794 5183, BIC code KREDBEBB van IVV vzw, Dorpsstraat 83 te 9190 Stekene, met vermelding van 'Volkskunst' en naam en adres van de abonnee.

Proefnummers van dit tijdschrift kunnen gevraagd worden aan:

IVV-secretariaat, p/a Zwaluwstraat 16, 9160 Lokeren, tel. 0476 35 59 76, e-post secretariaat@instituutvlaamsevolkskunst.be

Alle IVV-uitgaven kunnen besteld worden bij onze medewerker:

Paula Wouters, Herentalsebaan 73, 2240 Zandhoven, tel. 03 475 12 05, e-post bestellingen@instituutvlaamsevolkskunst.be

of via de IVV-website www.instituutvlaamsevolkskunst.be

Symbiose mag ook het sleutelwoord zijn wanneer het over cultuur gaat. Met cultuur naar mensen gaan betekent hen een boeiend verhaal bieden. In ruil daarvoor krijgen de initiatiefnemers dan hopelijk erkenning onder de vorm van publieke belangstelling en eventueel zelfs materiële ondersteuning. Cultuur is een verzameling van de meest uiteenlopende inhoud. We moeten aanvaarden dat het ene domein meer belangstelling wekt dan het andere. Volgend jaar herdenken we 100 jaar 'Groote Oorlog'. We vieren tevens 50 jaar Instituut voor Vlaamse Volkskunst. We kunnen beide moeilijk vergelijken qua omvang en belang. Uiteraard moeten we voor 1914-1918 aanzienlijk meer middelen inzetten. IVV besteedt trouwens ook aandacht aan het oorlogsthema, vanuit volkskundig perspectief, maar dan op een uiterst bescheiden manier.

Blijft de vraag hoe de overheid optimaal geld van de gemeenschap moet inzetten voor cultuur. Structuur is zeker nuttig. Toch kunnen we ons niet van de indruk ontdoen dat de Vlaamse overheid structuur verkiest boven inzet van vrijwilligers. Wanneer we terugkeren naar onze populier met de maretakken, vervullen vrijwilligers de boomfunctie. De maretak siert de boom en is bijtijden duidelijk zichtbaar in een ondersteunende symbiose. De boom blijft evenwel onmisbaar. Zonder boom geen maretak.

Vrijwilligers werken zich uit de naad, omdat ze gedreven zijn door wat ze doen. Weekeind, avond, nacht: ze zorgen voor een continuïteit, ook wanneer de middelen schaars zijn. Wie als professioneel werkt in de cultuursector bekijkt de zaken meer bestuurlijk. De professioneel houdt zich bezig met beleidsplannen, jaarverslagen, toekennen of binnenhalen van projecten, concipiëren van prijzen, opstellen van richtlijnen, verspreiden van berichtgeving, logistieke ondersteuning en aanvragen van eigen subsidies. Is het leven van cultuur-vrijwilligers aan de basis niet gemakkelijk, dat van de professioneel loopt ook niet over rozen. Voortdurend moeten de centen geteld en herteld worden. Neem nu de museumsector. Voor de periode 2014-2015 krijgen 21 musea op Vlaams niveau samen 8,1 miljoen subsidie. Het is een heksentoer om dat weinige geld billijk te verdelen. Eens te meer doet Joke Schauvliege beroep op een beoordelingscommissie. Sofie De Caigny, voorzitter van deze commissie vindt dat Vlaanderen te weinig investeert in musea⁽⁴⁾.

Mogelijks zullen musea in de toekomst ook niet zonder een brede schare vrijwilligers kunnen om hun maatschappelijke en culturele functie verder te kunnen vervullen, net zoals de gezondheidszorg trouwens (zie volgende allinea).

4 De Standaard: Schauvliege maakt belofte niet waar, 27 september 2013.

De toekomst ziet er somber uit. Deze staatshervorming kost Vlaanderen 7,8 miljard. De Federale regering hevelt met extra bevoegdheden voor Vlaanderen, te weinig geld over naar datzelfde Vlaanderen⁽⁵⁾

Welke plaats zal cultuur (nog) bekleden in de nieuwe constellatie? Op vlak van gezondheidszorg bijvoorbeeld zijn er reuzengrote uitdagingen zoals bejaardenzorg (de Vlaamse bevolking leeft steeds langer), psychiatrische zorg (langdurige hospitalisatie), en thuisgezondheidszorg⁽⁶⁾. Net zoals de gezondheidszorg kan cultuur maar overleven door het intens betrekken van de basis, of met andere woorden mensen aanspreken die zich vrijwillig inzetten omdat verder engageren van professionals financieel onmogelijk wordt.

IVV blijft na 50 jaar actief volkskunst uitdragen en ondersteunen. Zonder subsidie gaan we verder, dank zij de belangloze inzet van mensen die geloven in wat wij bieden. Wanneer er toch geld nodig is, zoals bijvoorbeeld voor het beheren van het archief, vinden we wel de nodige middelen. We vieren ons jubileum in alle bescheidenheid, onder andere door het opzetten van een reizende tentoonstelling die aansluit bij initiatieven van partners. Wij danken Erfgoedcel Waasland voor de bescheiden subsidie hiervoor uitgetrokken. IVV heeft een open oor en oog voor wie met volkskunst bezig is en wil helpen waar nuttig en nodig. We danken langs deze weg al onze partners waarmee we mochten en mogen samenwerken in verleden, heden en toekomst. We wensen tevens aan onze lezers een stevig platform om iedere dag in 2014 zo goed als mogelijk te beleven. En als het kan, iedere dag een dans of culturele genoegdoening!

Heel hartelijk,

Gert Laekeman
Voorzitter IVV

⁵ De Tijd: Vlaanderen verliest 7,8 miljard, 3 december 2013.

⁶ Jo Van Deurzen: toespraak voor jong afgestudeerde apothekers in Heusden-Zolder op 24 november 2013.

Open Cursusdag Vendelen

Zondag 30 maart 2014 te Aalst

Een samenwerking tussen Vendelen.net, het Instituut voor Vlaamse Volkskunst (IVV) en de Hoge Gildenraad der Kempen (HGK).

Een 'open' cursusdag om verschillende strekkingen aan bod te laten komen en kennis te maken met geavanceerde vendeltechnieken.

Het cursusmateriaal wordt verzorgd door IVV.

Programma (onder voorbehoud)

- Goliath - Volkskunstgroep Reynout - Dendermonde
- Lollipop - Volkskunstgroep Tijl Uylenspiegel - Sint-Katelijne-Waver
- Hoogwerpen - hoogwerpers.be - Aalst
- Calimero - Drapoosmaaiter - Jette
- Europeade Reeks - Dubbele Ronckaert

Praktisch

Mee te brengen: Vlag en stok, lunchpakket (er is drank ter plaatse)

Datum: zondag 30 maart 2014, van 10 tot 17 uur

Plaats: Pierre Corneliskaai 28 te Aalst

Deelname in de kosten: 12 euro

Inschrijving en Betaling

Zo snel mogelijk inschrijven via de website www.vendelen.net (gelieve in te schrijven vóór 21 maart 2014) en het juiste bedrag overschrijven op rekening BE87 9730 4066 8494 van Vendelen.net met vermelding van 'OCV2014' en de naam van de deelnemer(s).

Wereldkampioenschap Hoogwerpen

Donderdag 1 mei 2014 te Aalst

Voor de tweede maal richt hoogwerpers.be dit wereldkampioenschap in. Meer details in het volgend nummer van Volkskunst.

Kijk alvast een op: wk.hoogwerpers.be

SPROKKELINGEN

Sint-Niklaas - 3 december 2013

Is zachtjes van ons heen geglipt: Jeanne Geleyn, weduwe van Nest Van Eynde, moeder van IVV-medewerker Gudrun Van Eynde.

Ons oprecht medeleven gaat naar de ganse familie.

Een interview met Jeanne en Gudrun verscheen in Volkskunst jaargang 36 nr 4.

AANKONDIGINGEN

Een nieuw boek van Hubert Boone

Op 16 december werd in Holsbeek het nieuwe boek 'Brabantse Danstradities' van historicus Hubert Boone voorgesteld. IVV was erbij en u leest er meer over in het volgende nummer van Volkskunst.

Het boek (met dubbel-CD van Limbrant) bevat de muzikale partituren van de dansen én bondige dansbeschrijvingen waaraan IVV meegewerkt heeft. Dansleiders die op zoek zijn naar eenvoudige bruikbare dansjes, vinden hier beslist een nieuwe bron van inspiratie.

WERKING IVV

IVV viert gouden jubileum

In 2014 bestaat het Instituut voor Vlaamse Volkskunst 50 jaar. Bij die gelegenheid wordt een reizende tentoonstelling gebouwd die op verschillende plaatsen te zien zal zijn.

Tentoonstelling

In het eerste kwartaal wordt de tentoonstelling een eerste maal opgesteld in Stekene tijdens de jaarlijkse lichtmiswandeling van Volkskunstgroep Reintje Vos. Je kan ze komen bekijken 2 februari vanaf 12 uur in 't Vossenhol, Sint-Jansteenstraat 12, te Stekene.

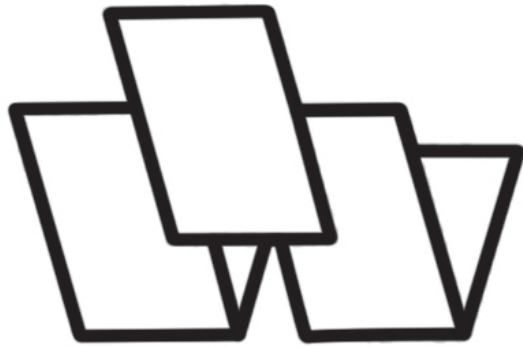
Persconferentie

Op die dag stellen we ook aan de pers het programma van '50 jaar IVV' voor. De persconferentie gaat om 11 uur door, eveneens in het Vossenhol.

Fotowedstrijd

Houd tijdens het jubileumjaar 2014 je fototoestel in de aanslag, want IVV organiseert het hele jaar door een fotowedstrijd. Details over de wedstrijdformule verschijnen in het maartnummer van Volkskunst. Je bent alvast verwittigd. Foto's rond de beleving van volkskunst kan je vanaf 1 januari 2014 doorsturen naar het wedstrijdadres:

fotowedstrijd@instituutvlaamsevolkskunst.be.

1964 50 2014
JAAR

Instituut voor
Vlaamse Volkskunst

Vlaams Dansarchief
Vlaams Vendelarchief
Streekdrachtencommissie
Werkgroep Communicatie
Werkgroep Archiveren

Dagactiviteit voor de leden en hun partners

Zaterdag 5 april 2014

*Bezoek aan Bertembos met gastronomisch eten (met
gidsbezoek aan Neerijse en de kerk van Korbeek-Dijle),*

Voorlopig programma:

Samenkomst aan feestzaal Bertembos

Bezoek aan de kerk van Korbeek-Dijle

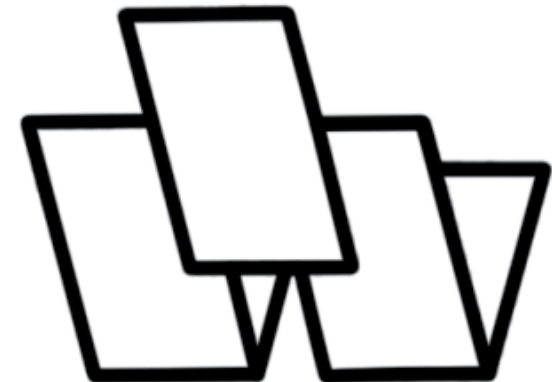
(met het prachtige retabel belangrijk voor de kledij in het begin van de
16de eeuw)

Diner in Bertembos van 12 tot 14 uur

Bezoek aan Neerijse:

- Lindenhof (18de eeuws paardenpension),
 - de Lindendreef (Japanse kerselaars in bloei in april)
 - de kapel van O.L.Vrouw te Pui (heraldiek)
 - de bijgebouwen van het kasteel van Prins de Bethune-Hesdigneul
 - Afsluiter in drankgelegenheid 'De Baron'
- Alles ligt op 15 minuten van elkaar.*

**Rondschrijven met prijzen en
inschrijvingsformulier volgt spoedig !**

ADVERTENTIE

Jan De Maertelaere bvba

the best bobbins in the world

Welkom op onze nieuwe website

www.bobbins.be

Jan De Maertelaere bvba
Bedrijvenlaan 12 | B-9080 Lochristi | Belgium
T 0032 (0)9 230 67 18 | F 0032 (0)9 232 11 75
jan@bobbins.be

VOLKSCULTUUR

De geschiedenis van het alledaagse leven

in het kader van 100 jaar W.O.I

Een verschillende feestcultuur en een veranderende mentaliteit voor en na W.O.I

Dr. Henri Vannoppen

1. 'Poor little Belgium'

'Poor little Belgium' zo werd België in Engeland vernoemd. België kreeg heel wat sympathie in 1914. Heel wat tijdschriften in Engeland hadden het over dat kleine land, waarvan de onschendbaarheid was geschonden. In heel wat Engelse uitgaven o.a. 'Belgium the Glorious' (1) werd de identiteit van het land scherp weergegeven. Wat het ontspanningsleven betreft, viel bij de Engelsen vooral het ringsteken en het hanenkappen op, typische sporten, die men op het platteland voor 1914 algemeen vond.

2. Hanenkapping naast ganskapping

Hanenkappen was typisch voor vastenavond. In de Belle Epoque werden er nog levende hanen gekapt op de Plaats te Erps tussen de 3 lindenbomen. Bij alle wijkkermissen was er hanenkapping (2). Oorspronkelijk waren het levende hanen. De haan hing op de Plaats te Erps tussen de drie lindebomen. Met een ijzeren sabel moest men de levende haan geblinddoekt pogen te onthoofden. Dit werd verboden door het gemeentelijk politiereglement van Erps-Kwerps van 7 november 1911. Artikel 21 bepaalde: "Worden verboden de gevechten van honden, hanen en andere dieren in openbare plaatsen, alsook alle publieke spelen welke uitgeoefend worden op levende dieren en welke voor gevolg hebben hunne dood te veroorzaken na meer of min langdurig lijden". Daarna deed

Afbeelding 1.

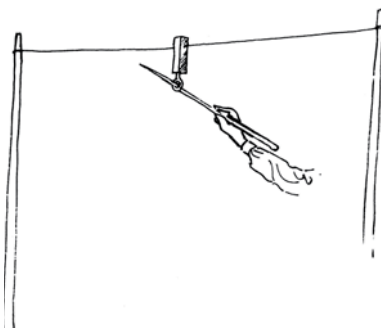
men aan hanenkappen met een dode haan. Men kapte dan meestal met houten sabels. In Evere had men de ganskapping, eerst met een levende gans, later met een dode. Dat werd georganiseerd door 'De Plezante Boeren' met vastenavond (3). Het was een variant op de hanenkapping. Na W.O.I bleef hanenkappen nog slechts heel beperkt bestaan.

3. Ringsteken voor de rijke pachterszonen

Het carroussel ('cercel') rijden met sjees en paard of op een wagen (waterbaksteken) verdwijnt in 1914. We kregen gedetailleerde beschrijvingen van Armand Stuckens over het ringsteken op het einde van de 19de eeuw in Evere. Ook in Huldenberg en Zaventem vonden we duidelijke sporen van ringsteken op de grote pachthoven of bij burgemeestersbenoemingen.

Een belangrijke getuigenis was deze van Amand Stuckens, schepen van onderwijs te Evere. Zijn vader Edward Stuckens was burgemeester van Evere en pachter van 1872 tot bij zijn dood in 1895. Een pachter was een hereboer in Midden-Brabant. Zijn moeder was Petronella Coleta De Coster, een dochter uit het Hof te Velde in de Haaggatstraat te Erps-Kwerps, het grootste pachthof van Kwerps en de zuster van de Erps-Kwerpse burgemeester Alfons De Coster. Amand Stuckens gaf een degelijk beeld van het carroussel rijden in het landelijk dorpje Evere: "Rond 1890 hadden enkele mannen van d' Esstraat een steekspel ingericht zoals het volgens de ouderen hier voor vele jaren had plaats gehad. Een tiental houten palen, in de vorm van een

galg ongeveer 3 meter hoog, werden in rechte lijn (in sommige streken was het een cirkel) op enkele meters van mekaar geplant. Aan het uiteinde van elke paal of galg hing een ring met een klep vastgehaakt. Terwijl het paard op een drafke liep, moest de ridder trachten met een korte lans of priem de ring te kapen. Wie aan het einde de meeste ringen op zijn priem vertoonde was de overwinnaar. Papa vertelde dat

Afbeelding 2.

dit spel in zijn jongste jaren veel bijval genoot voornamelijk in grote landelijke centra zoals Leuven, Tienen, Halle, Nijvel en dat vele pachterszonen zich daarin speciaal oefenden, om naar verre afgelegen dorpen te gaan kampen. Hun paarden, zegde hij, van 't schoonste Brabantse ras, fraai versierd met linten en medailles uit andere wedstrijden, waren voor dit spel gedruild (4). Na W.O.I blijft dit

deze grote nood riepen zij Nicolaas te hulp. "Nicolaas, als het waar is wat we over u gehoord hebben, redt ons dan."

Daarop verscheen hun een man die met bekwame hand de mast stutte en de zeilen weer op orde bracht. En als op bevel ging de storm dadelijk liggen. Hierna verdween de onbekende man even plotseling als hij was gekomen.

Spoedig landde het schip veilig in de haven van Myra en vol dankbaarheid liepen de schepelingen naar de bisschopskerk. Aldaar herkenden zij in bisschop Nicolaas de man die hen op hun smeekbede gered had op zee. Zij knielden en dankten hem. Maar hij zei bescheiden: "Niet ik, maar uw geloof en Gods genade hebben u geholpen."

Deze legende staat aan de oorsprong van Sint Nicolaas als patroon van de schippers.

Sint Nicolaas en de drie scholieren

Drie scholieren van voorname afkomst waren op weg naar de stad waar zij zouden gaan studeren. Op hun tocht door een afgelegen streek vonden zij 's avonds onderdak in een herberg. De waard, die vermoedde dat zij veel geld aan gouden munten bij zich hadden, vatte het plan op hen die nacht te vermoorden. Zodra hij zijn sinistere plan ten uitvoer had gebracht, sneed hij de lichamen van de scholieren in stukken en legde de brokken vlees, net zoals men dat deed bij het slachten van varkens, in een pekelvat.

Door een engel gewaarschuwd klopte Sint Nicolaas daags daarop bij de herberg aan, vroeg om onderdak en bestelde een maaltijd. Bij de keuze van het vlees wees Nicolaas de waard op zijn misdaad en verlangde van de waard dat hij hem het pekelvat met de aan stukken gesneden jongelingen toonde. Staande bij het vat, gebod Nicolaas de waard de planken deksel eraf te halen. Daarop vouwde hij zijn handen, bad tot God, en zegende de drie jongelingen. Aldus wekte hij hen tot leven. De drie scholieren gingen rechttop staan en dankten God. De waard viel op zijn knieën, vroeg om vergiffenis en bekeerde zich ten goede.

In West-Europa steunt het kinderpatriaat van Sint Nicolaas en het kinderfeest rond Sinterklaas vooral op deze legende. De legende ontstond in Noord-Frankrijk met als centrum St. Nicolas de Port.

Johan Lambrechts

Maar even ernstig nu: Met een bang hart wacht ik af wat onze officiële instanties nog zullen doen om onze traditionele feestdagen die een religieuze oorsprong hebben te verbannen uit het dagelijkse leven: Zullen de haas, het rendier en de spoken en skeletten van halloween de klokken van Rome, het kerststalletje, de chrysanten van Allerheiligen en Allerzielen verbannen? Wat staat Sint-Maarten nog te wachten, en Sint-Job? Of Sint-Antonius?

Ik denk nu aan wat Cees Nooteboom enkele jaren terug zei in zijn dankwoord toen hij de Prijs der Nederlandse Letteren kreeg uit de handen van Koning Albert II: Als de meerderheid zich niet meer herkent in de beelden die ooit gemeengoed waren, als de Bijbelse taferelen op schilderijen van Rembrandt onzichtbaar zijn geworden omdat vrijwel niemand meer weet wat daar nu eigenlijk wordt afgebeeld, dan zijn wij onze eigen Japanners geworden, dan lopen de meeste mensen rond in kerken en musea als blinden en hebben ze, net als een Japanner, een uitleg nodig.

Van de beelden en Bijbelse taferelen in de kerk naar ons materieel en immaterieel erfgoed is maar een kleine stap. Gelukkig zijn er mensen die dit erfgoed koesteren en bewaren, die nog chrysanten naar het kerkhof brengen...

Het doet me dan ook plezier dat prof. Top in 2014 in Duitsland de Europese Sprookjesprijs zal krijgen 'für die Erforschung und Erhaltung des überlieferten europäischen Märchen- und Sagengutes und deren Umsetzung in die Praxis, sowie ihre Pflege in der Öffentlichkeit.

Sie erhalten diese Auszeichnung in Anerkennung Ihres von der Jury ausdrücklich zu lobenden Lebenswerk für Ihre Tätigkeit auf dem Gebiet der flandrischen Sagen, sowie für Ihre zahlreichen Veröffentlichungen als Auto rund Herausgeber begleitet von Gastvorträgen in aller Welt'.

Proficiat Professor!

Zolang het nog mag breng ik twee verhaaltjes over Sint-Niklaas. Ze komen deze keer niet uit de reeks "Op verhaal komen" van prof. Top. Maar ik heb ze gelezen in "De Volksverhalen Almanak". De Sint waarover sprake is er een die toegestaan is door Verene Shepherd. Deze keer werkt hij alleen, zonder zijn Zwarte Pieten.

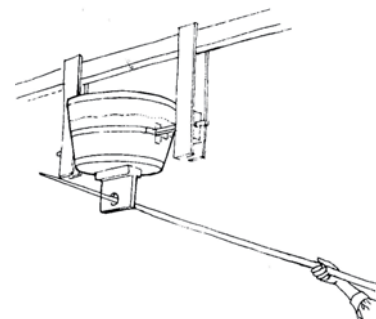
Sint Nicolaas en de redding op zee

Doordat er onverwacht een hevige storm op stak, raakte een schip met pelgrims in groot gevaar. De mast stond op breken, de zeilen klapten dubbel. Elk ogenblik dreigden de schepelingen over boord te slaan. In

volksspel voortleven als ringsteken per fiets op de wijkkermissen zoals in Schoonaarde-Erps.

4. Waterbakstekken

Rond 1900 was het waterbaksteken populair in de Bankstraat in Everberg (5). Dat was een veel populairdere sport dan ringsteken. Hierbij kon gelachen worden. Amand Stuckens vertelde het als volgt: "De tornooibak was een bak die omtrent 1 meter lengte telde bij 0,30 of 0,40m breedte en evenveel diepte, werd bij middel van een koord op een hoogte van 3 of 4 meter over de straat gespannen, de lip langs onder. De ridder, die op een drafke onder de bak reed, moest trachten met de punt van een lange stok, die de lans verbeeldde, in het holleke te steken. Slaagde hij hierin maar kon hij niet onmiddellijk zijn lans terugtrekken, hetgeen om zo te zeggen niet mogelijk was, dan klonk de bak, die met water gevuld was, om en ridder en paard werden fraai overgoten (6). Soms zat de ridder ook in een karretje dat door zijn maten getrokken werd. 'l'illustration Européenne' van 3 mei 1891 sprak van 'le jeu de cuvelle' (7)

Afbeelding 3.

5. De meiboomplantingen

De meiboomplantingen rond kapellen, bij voorzitters van fanfares en in kastelen verdwijnen in 1914. In Everberg werden drie meibomen geschonken door het kasteel de Merode. Eén werd geplant voor het huis van de burgemeester, één voor het huis van de voorzitter van de fanfare 'De Eendracht' en één voor de pastorie bij de pastoor. In Meerbeek werd de meiboom geplant voor de woningen van de voorzitters van beide fanfares: de Duvelen en de Sussen. In Erps had men de maatschappij De Meiboom, die haar lokaal had in de herberg 'In de Meiboom'. Voor de kapellen van O.-L.-Vrouw van Lourdes in de Peperstraat te Erps, van O.-L.-Vrouw van Scherpenheuvel in de Balkenstraat en voor O.-L.-Vrouw van Bijstand aan het kasteel Hof ter Brugge werd voor 1914 de meiboom geplant. Soms gebruikte men ook een mast met de meiboomplanting. Mastklimmen paste dan ook in dat kader. Na W.O.I is er zeker geen revival wat betreft de meiboomplantingen. Alleen de meiboom voor de kapel van O.-L.-Vrouw van Bijstand te Erps-Kwerps bleef bewaard. Hij werd de laatste keer geplant in de jaren 1980 door de nieuwe vereniging 'De Meiboom'. Deze was hier speciaal voor opgericht (8).

Afbeelding 4.

6. De nalaat of 'aulaut' of de 'maa van de patatten'

De naogstfeesten zoals de nalaat voor de aardappelen en de laatste schoof voor de graanoogst verdwijnen in 1914. In Meerbeek was er nalaat op alle grote pachthoven zoals het Hof van de Zeven Slapers en het Hof van Terbank in de Goedestraat (9). Amand Stuckens kende ook het gebruik in Evere: "De schoonste dag was als ze de 'maa' (de mei) hadden, het is te zeggen, de laatste dag van de aardappeloogst of 'als de patatten uit waren'. Met de laatste en half geladen kar, op dewelke het vrouwvolk en de kleine mannen gezeten waren en die met ne 'maa' (een dikke tros bloemen op een stok) versierd was, kwamen ze al zingend thuis. 's Avonds was het dan plechtig maal voor alle, die al ware het maar één dag geholpen hadden: stoofkaberna, ruimschoots overgoten met echte faro of lambik en daarna rijstap (10). Na W.O.I was er geen revival van de nalaat.

7. Gedaan met de volksdansen

De volksdansen op de bals verdwijnen met W.O.I. Rond 1890-1900 leerde men kadril dansen in het vierkant op de Leuvensesteenweg zodat men de dans kende tegen het bal met Schoonaardefeesten (11). Na 1918

VOLKSVERHALEN

Sinterklaas kapoentje, leg wat in mijn schoentje...

Sinrterklaaskapoentje... Kapoentje is- als we de nieuwsberichten mogen geloven – wel een heel onschuldige benaming voor iemand die de slavernij uit de vorige eeuwen in ere blijft houden.

Hoe is het, volgens de VN-mensenrechtenexpert Verene Shepherd, mogelijk dat een kindervriend speculoos en speelgoed uitdeelt aan alle kinderen en daarbij geholpen wordt door een zwarte knecht.

Verene Shepherd vindt zelfs dat het hele feest van 6 december maar beter meteen wordt afgeschaft. Waarom is er eigenlijk nood aan twee 'Santaclaudradities'? Er bestaat immers al een kerstman, Waarom nog een tweede ?

Maar ook eerder kwam de goede Sint bij ons al onder vuur te liggen. Dat hij zich verkleedt als bisschop, tot daar toe. Dat hij mijter en staf draagt, dat mag ook. Maar het kruis op de mijter, dat gaat te ver! Dit verwijst naar de uiting van een bepaald geloof en kan daarmee andersgezinden tegen de borst stuiten.

Terwijl ik me erger aan deze vorm van onverdraagzaamheid, geniet ik van de discussies die nu gevoerd worden. Ze bewijzen dat de Sint en Piet voor vele mensen iets moois en onschuldigs betekenen. Niemand denkt hierbij aan racistische bedoelingen.

En wat blijkt nu na het bekijken van alle argumenten pro Sint en Zwarte Piet: Zwarte Pieten zijn gewoon blanken die zwart zien omdat ze steeds maar door de schouwen moeten kruipen om de wortelen voor het paard van de Sint naar boven te brengen en het speelgoed voor de kinderen naar binnen in huis. Dat Piet dan zwart ziet is normaal.

Maar zijn kledij blijft mooi rood, en de kraag rond zijn hals sneeuw wit. Dat is en blijft een mirakel. Dat verwijst naar iets bovennatuurlijks... naar het kruis dat men wil doen verdwijnen.

Ik wacht nu in spanning op de volgende episode in het Sinterklaasverhaal. Welke instantie zal zich binnenkort verzetten tegen de mishandeling van zijn paard? Wie zal er eerst reageren tegen de mishandeling van dit dier dat tijdens de koude vriesnacht van vijf op zes december over gladde besneeuwde puntdaken moet lopen? Na het 'verbod' op het eten van levende visjes op het krakelingensest zal me dat niet verbazen.

Vendelierversbroeding

Op zondag 24 november verzamelden zo'n 40 vendeliërs voor de jaarlijkse verbroeding in Hoogstraten. Hierbij enkele sfeerbeelden. Een filmpje met de aangeleerde en gedemonstreerde reeksen vind je op:

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=OJSrk_8PDeI

drongen de Amerikaanse dansen zoals de charleston, de foxtrot, de slowfox en de quickstep door. De wals als paardans hield stand.

8. De 'jazz' in plaats van het volksorkest en van de accordeonist

Het volksorkest werd vervangen door de jazz. Het dialectwoord 'jazz' betekende gewoon een modern orkest. Een beeld van het gehucht Diestbrug onder Erps-Kwerps voor 1914, toen er van 'ne jazz' nog geen spraak was. Met kermis was het bal in Diestbrug. Men had dus muzikanten nodig. Jef Verbist speelde muziek bij Feyaerts. 'Cyclewardus' uit Winksele-Schoonzicht speelde accordeon bij August Stevens. Cosse Verbist en later de zoon des huizes Sjake Verhulst speelden muziek in Het Lindeke. Bij de 'Smalle' was een kleine orgel. 'De Witte' speelde accordeon bij Jef Vanderveken. 'Warke Mik' was herbergier en harmonicaspeler in De Nachtegaal. Ook 'Nolle van den Tipper' (Arnold Saenen), die sneuvelde in W.O.I heeft nog met Diestbrugkermis harmonica of trekmuzeek gespeeld. Een accordeon of een klein orgel zorgden voor de muziek op een gehuchtenkermis voor 1914 (12). Soms was er ook voor 1914 een volksorkest of een spelemansorkest. Het spelemansorkest, dat voor 1914 bij 'Menoenkel Laes' in Meerbeek speelde, bestond uit Karel of 'Sjake' Van Kelf, die piston speelde, uit Karel Van Bruystegem of 'Charel Prit', die trombone speelde en uit Emiel Peeters of 'Miel Cedooi', die tuba speelde. Na W.O.I verscheen de 'tingel-tangel' of de mechanische muziek zoals de mortierorgels (13).

9. Schuttersgilden met of zonder blauwe kiel?

De schuttersgilden in zondagse kledij verdwenen in 1914. Na W.O.I verdwenen een aantal gilden of ze treden op in kledij (kiel of andere schutterskledij) vooral rond 1927 met de Vlaamse Folkloredag en rond 1930 met de viering van 100 jaar België. Men kreeg extra-subsidies wanneer men in kledij optrad (14).

10. Gedaan met 'het befjagen' of de charivari

Het 'befjagen' of de charivari verdween ook bijna volledig met W.O.I. Amand Stuckens gaf een beeld van de charivari in Evere: "Voor allerhande fouten of misstappen waren er aangepaste straffen (voor een dief een strop, voor een wijventoekeer een pop met stok of klets), maar meestal ging het over diegenen die een meisje hadden bedrogen. Deze kregen vast en zeker op 1 Mei s'avonds een natuurgrote pop, in vodden en stro, voor hun deur. De buik, dat kunt ge denken, die was dan buitengewoon goed verzorgd en als het kind reeds geboren was, dan hing er nog een klein popje bij. Ik heb ook een charivari of ketelmuziek gekend in de gebuurte

van ons pachthof bij zeer deftige mensen, die zich bij een protestantse sekte hadden aangesloten en hun huis als bidplaats lieten gebruiken. Was me dat een lawaai met horens, 'kassuren' trommels, kletsen, alles doorheen zonder toon of maat en zo vals mogelijk. Papa (burgemeester Edward Stuckens) is er met de champetter tussengekomen, want dit was door de Wet verboden, zegde hij" (15). Befjagen is de benaming voor de charivari in Midden-Brabant. Het befjagen werd gedetailleerd bestudeerd wat Midden-Brabant betrof in een speciaalnummer van Ons Heem. In W.O.I kwam het befjagen nog tweemaal voor in Erps-Kwerps. Het laatste spoor vonden we op het gehucht Diestbrug onder Erps in het begin van de jaren 1930 (16).

Noten:

- (1) Belgium the Glorious, her country and the people, part VI, p. 210.
- (2) H. VANNOPPEN. De jaarkrans te Erps-Kwerps, het volkskundig centrum van Midden Brabant, en omgeving - De Brabantse Folklore, 1976, p. 230-233.
- (3) A. STUCKENS. Evere in vroegere dagen, p. 115.
- (4) Idem, p. 16.
- (5) Interview Hubert Verboomen. Braine l'Alleud, 1973.
- (6) A. STUCKENS. O.c., p. 16-17.
- (7) L'illustration Européenne, 31 mei 1891, p. 560.
- (8) H. VANNOPPEN. O.c., p. 244-253.
- (9) H. VANNOPPEN. O.c., p. 294-303.
- (10) A. STUCKENS, O.c., p. 171.
- (11) Interview Leonie Vannoppen-Vanhoegaerden. Erps-Kwerps, 1968.
- (12) H.VANNOPPEN. De accordeonist Edward Janssens alias 'Warke Mik' uit het gehucht Diestbrug onder Erps-Kwerps- Curtenberg, 2013, p. 137.
- (13) H. VANNOPPEN. De 'bessemdans' van Meerbeek en Bertem-Curtenberg, 2002, p. 44-46
- (14) H.VANNOPPEN. Van hoed tot ondergoed. Streekdrachten in Vlaanderen. Leuven, 2010, p. 216-219.
- (15) A. STUCKENS. O.c., p. 101.
- (16) H. VANNOPPEN. Befjagen: de charivari van Midden-Brabant - Ons Heem, 1987, p. 204-216.

Illustraties:

1. Het hanenkappen of 'Beheading of the cock competition' in "Belgium the Glorious". Wie de dode haan onthoofdde kreeg de haan mee naar huis en dat was voor 1914 kermiseten
2. Ringsteken te paard was één van de sporten in de 2de helft van de 19de eeuw
3. Tonsteken of kuipsteken op het einde van de 19de eeuw te Everberg
4. De kermis en de volksspelen met het optreden van de fanfare, die een serenade geeft, met het scharenspeel, het garenspeel, het kuip- of waterbaksteken (in de cirkel), het zakkenlopen en het mastklimmen (L'illustration Européenne, 31 mei 1891, p. 560)

De Krekels 40 jaar.

In het weekend van 23 en 24 november vierde Volkskunstgroep De Krekels uit Bonheiden zijn 40-jarig bestaan. Het werd een wervelende show vol afwisseling. De Krekels danst overigens al jaren op een hoog niveau en deed dit ook in de jubileumvoorstelling. Een niet geringe prestatie, want om oud én jong te kunnen blijven aanspreken moet ook het podiumgebeuren mee evolueren. De Krekels heeft nogmaals bewezen een waardige ambassadeur van Bonheiden te zijn! Proficiat.

De dansers van De Krekels groeten het publiek en betrekken het muzikaal ensemble in het applaus.

Foto: Marcel Oelbrandt

Wie De Krekels aan het werk wil zien, heeft volgend jaar een uitstekende gelegenheid, want van 21 tot 24 augustus 2014 organiseren zij het 40ste Bonheidansfestival.

<http://www.dekrekels.be>

Marcel Oelbrandt

Vlaanderen). De accordeon moest het orkest vervangen bij de bals op het platteland. In Nederokkerzeel-List had men rond 1912 het 'Blekken Orkest' met drie accordeonisten en een fluitspeler. De speelmannen van de schuttersgilden zoals Suske Schellens uit Westerlo en Louis Doms uit Achel speelden accordeon. Een prachtige expo met mooie en unieke instrumenten. Jammer dat de behuizing in de Villa Lucie wat klein uitvalt, maar we hoorden dat er reeds plannen zijn om het Brabants Centrum voor Muziektradities over te brengen naar de pastorie van Kampenhout.

Een pluim voor Hubert Boone!

*Karel Jacobs (1913-1993) uit Dessel, met een diatonisch accordeon dat rond 1920 geassembleerd werd in het atelier van Pier Van Roten in Mol-Millegem. Van de oude generatie was Jacobs de beste diatonische accordeonspeler. Hij maakte een aantal opnamen die in 1997 verschenen op de cd Volksmuziek uit België, uitgegeven bij Auvidis in Parijs.
Foto Hubert Boone, 1989.*

PERSONALIA

Proficiat Marc!

Marc De Maertelaere, een van de pinoniers van IVV, heeft in november zijn intrek genomen in een gloednieuwe serviceflat in Laarne. Hij was zijn hele leven met volkskunst begaan. Onze lezers konden daarvan meegenieten in de reeks 'Flandriens' (Volkskunst, jaargang 35, nr 4). Wie Marc een bezoekje wil brengen kan terecht in Larenshof, Achterstraat 35 bus 107, 9270 Laarne, tel. 09/365.22.78.

Samen met de familie wensen wij Marc nog vele gelukkige jaren in zijn nieuwe omgeving.

Marcel Oelbrandt

Marc De Maertelaere in zijn nieuwe flat in Laarne.

De Jozef Simonsprijs voor Sieg Verbeelen

Op zondag 10 november jl. was het feest in het kasteel van Schoten. Siegfried Verbeelen mocht de Jozef Simonsprijs in ontvangst nemen. Sieg mogen we een waar monument in de Vlaamse volkskunst noemen. Zijn echtgenote Gustel deelde in de lofbetuigingen en de eer.

De Marnixring Voorkampen Pater Stracke reikt om de twee jaar zijn Jozef Simonsprijs uit.

Het leven van Jozef Simons (1888-1948) kenmerkt zich door een grote dienstbaarheid voor de mensen om hen heen en door zijn streven naar Vlaamse zelfstandigheid. Jozef Simons schreef novellen met referentie aan de toendertijd sterk landelijke Kempen. Zijn roman 'Eer Vlaanderen vergaat' speelt in op het thema 'Groote Oorlog'. Hij beschrijft het lot van Vlaamse frontsoldaten op een indringende wijze. Jozef Simons raakte ook bekend door zijn populaire liedteksten 'Susa Nina' en 'Kempenland'.

Met de Jozef Simons prijs wil de kring blijvend eer betonen aan een belangrijke dragende persoon of vereniging die zich op cultureel, sociaal of economisch vlak bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt.

Dit jaar viel Siegfried 'Sieg' Verbeelen de eer te beurt. Achter iedere sterke man staat meteen ook die sterke vrouw, dit keer in de persoon van Sieg's echtgenote Gustel. Harrie Hendrickx, voormalig burgemeester van Schoten sprak de laudatio uit. Sieg Verbeelen richtte in 1958 de 'Kempense Volksculturele Dagen' op, samen met onze ere-voorzitter Frans 'Sus' Geens en Theo Bresseleers. De betrokkenheid van Sieg in het CIOFF (Conseil International des Organisateurs des Festivals Folkloriques) en de wereldtentoonstelling in 1958 vormden belangrijke stimuli in de aanloop naar het concept van een internationaal volksdansfestival in Schoten. Aanvankelijk zou het eerste festival in Brasschaat plaatsvinden, maar het werd uiteindelijk Schoten, omwille van betere faciliteiten.

Ondertussen zijn we 55 jaar verder. In die tijd konden de festivalgangers in Schoten niet minder dan 106 nationaliteiten bewonderen. CIOFF groepeerde 97 landen als belangrijke partner voor het programmeren van het festival, mede door de blijvende inzet van Sieg. Gustel stichtte in 1968 de Volkskunstgroep 'Jan Pirrewit'. De groep trok kinderen aan, teneinde hen zo vroeg mogelijk met actieve volksdansbeoefening in contact te brengen. Uit het festival ontstond het IVV, waarin Sus Geens een werkwijze opzette voor archiveren van dansen, vendelspelen en uitgaven over streekdrachten. Ook andere organisaties zoals Interfolklore, VVG (Vlaamse Volkskunst Gemeenschap), VVKB (Vlaamse VolksKunst Beweging) en Danspunt kregen mede energie vanuit Schoten. Het behoort

BCM nr. 21 - Voetbas Alexandry

kwam Joseph Alexandry naar voor met een nieuw instrument de voetbas. Het is een soort bas-accordeon dat met beide voeten bespeeld wordt en dat dient om de Naamse accordeons te begeleiden. Rond 1925 waren de meeste bouwers gestopt. De concurrentie van Duitsland en Italië was te groot geworden. Enrico Sabbatini in Charleroi en Antoine Boland eerst in Luik en

later in Waregem behoorden tot de laatste generatie. Kort na 1955 was het gedaan met de Belgische accordeonbouwtraditie.

Accordeonisten op de Grote Markt van Brussel, gefotografeerd in maart 1933 ter gelegenheid van het concours voor Brabantse accordeonisten. Het initiatief ging uit van de vereniging La Musique Populaire, gesticht door Armand Loriaux, de man met hoed op de derde rij, naast de man met bolhoed. Archief Musée de la Vie Wallonne, Luik.

Hetsuccesvandeaccordeonkanmenafleiden uit de vele streekbenamingen voor het instrument: de harmonica, de trekzak, de open-en-toe (Midden-Brabant), de troet (Hageland), de trekbuul (Limburg), de pierelare (West-

VERSLAGEN

Tentoonstelling Accordeon in het Brabants Centrum voor Muziektradities in Kampenhout van 12 mei tot 9 juni 2013

Dr. Henri Vannoppen

Hubert Boone, erevoorzitter van de Gildekamer van Midden-Brabant, heemkring van de deelgemeente Kortenberg en erevoorzitter van het Erfgoedhuis Kortenberg, zorgde voor een prachtige expo in de Villa Lucie te Kampenhout. Het thema was de accordeon. Rond 1820 ontwierp men een paar experimentele speeltuigen, die aan de basis liggen van de accordeon. Christian Friedrich Buschmann in Berlijn zorgde voor de hand-aeoline. Cyrill Demian in Wenen bedacht er een eigen versie van en nam in 1829 een brevet onder de naam accordion. De Engelse fysicus Charles Wheatstone stelde zijn symphonium voor. Parijs werd

het belangrijkste centrum voor de accordeonindustrie. Tussen 1830 en 1850 waren er een tiental ateliers waar accordeons gemaakt werden. In 1839 schilderde de Doornikse kunstenaar Prosper Dumortier een meisje met een kleine accordeon met een achttal toetsen. België speelde ook een belangrijke rol in de accordeonbouw. In 1840 was er het accordeonatelier van François Verhasselt in Brussel. Rond 1875 waren de ateliers van Jean Solari en Vital Scheerlinck in Brussel belangrijk. Rond 1880 richtte de familie Callewaert in Zwevezele het eerste atelier op in West-Vlaanderen. De familie Callewaert zette deze traditie later verder in Lichtervelde. Jean-Joseph Vasart startte in 1884 een atelier in Auvelais. Hij was de grondlegger van het Naamse type. In 1894

BCM nr. 13 - Diatonisch accordeon, Solari

BCM nr. 17 - Diatonisch accordeon, Callewaert

immers tot Sieg's verdiensten dat in de geschiedenis van het festival 78 Vlaamse groepen de gelegenheid kregen om het internationaal podium in Schoten te betreden. Hierbij is Volkskunstgroep Gelmel uit Schoten een vaste waarde geworden.

Harrie Hendrickx (voormalig burgervader van Schoten) maakte de vergelijking met de rock-festivals tijdens de zomermaanden in Vlaanderen. Deze festivals bogen op een veelvoud aan belangstelling in vergelijking met volksdansfestivals. Maar waar blijft het persoonlijk contact met wie op het podium staat? Wars van alle commercialisatie opteerde Schoten in de mate van het mogelijke voor gastgezinnen. Meer dan 10.000 gasten werden al die festivaljaren in gastfamilies ondergebracht. Het model werkte inspirerend op tal van andere volksdansfestivals. Hieruit volgt verbroedering in het algemeen en persoonlijke blijvende contacten in het bijzonder. Harrie verbreedde de lofrede op Sieg en Gustel, meteen tot 'de Verbeelens' als familiebedrijf in folklore.

Sieg nam als laatste spreker het woord, met de eenvoud die hem siert. Hij bracht zelf hulde aan onze erevoorzitter Sus Geens, als medeoprichter van de Kempense Volksculturele Dagen, zonder dewelke het festival wellicht niet was geworden wat het nu is. Hij dankte zijn echtgenote Gustel voor de alomtegenwoordige steun. Is Sieg een vader voor het festival, dan mag Gustel zeker een belangrijke moeder van het festival in Schoten genoemd worden.

Op amper één uur tijd kregen de aanwezigen een rijk condensaat van Vlaamse Volkskunst. Historiek, voorbeelden van inzet en een opening op de toekomst droegen bij tot het welzijn van heel wat geïnteresseerden. De muzikanten van Gelmel – o.l.v. Paul Van Duren - zorgden andermaal voor deugddoende muzikale intermezzo's. Langs deze weg nogmaals een dikke proficiat aan Sieg en Gustel. Proficiat ook aan de Marnixring met de vlotte organisatie. Eenvoud is geniaal.

Gert Laekeman

Voorzitter IVV

REDACTIONEEL

Abonnementen 2014

Beste Volkskunst-abonnees,

Zoals gebruikelijk in het laatste nummer van de jaargang, ook dit jaar een oproep tot hernieuwing van het abonnementsgeld.

Het abonnementsgeld voor 2014 bedraagt 15 euro, over te schrijven op bankrekening 416-3079451-83 van IVV, Dorpsstraat 83 te 9190 Stekene, met vermelding van 'Volkskunst' en het adres van de abonnee.

Buitenlandse abonnees betalen 20 euro, over te schrijven naar IBAN nr. BE14 4163 0794 5183, BIC code KREDBEBB.

Verenigingen en organisaties kunnen zich abonneren voor 17,50 euro en ontvangen dan elk kwartaal twee gedrukte exemplaren.

Voor 25 euro krijgt je groep daarnaast een gepersonaliseerde toegang tot de IVV website. Daarmee kan je samenvattingen van dansen en vendelreeksen afhalen en *Volkskunst* in digitaal formaat.

Stefaan Haesen

■ ■ ■

Vragen of opmerkingen ?

Een opmerking, een vraag, een artikel ? Stuur deze gerust naar volkskunst@instituutvlaamsevolkskunst.be.

Nieuwjaarswensen

De redactie wenst alle lezers en lezeressen een voorspoedig en gezond 2014 !

We hopen alvast jullie te ontmoeten op een van de activiteiten ter gelegenheid van 50 jaar IVV.

